Webmagazine Clavis – Bisdom Roermond - webmagazine mei 2019

Parochiecatechese Maastricht werkt

De parochiefederatie Maastricht Zuid-West besloot drie jaar geleden om de kindercatechese radicaal anders aan te pakken. De parochie ging buiten schooltijd eigen lessen aanbieden. En met succes. Pastoor Jack Honings is tevreden: “Soms moet je oude dingen los durven laten en iets nieuws beginnen.”

Nee, er is nog niets ingepakt en de verhuiswagen is ook nog niet besteld. Pastoor Honings van de Maastrichts wijken Wolder, Daalhof en Mariaberg is onlangs benoemd tot deken van Schinnen. Maar voordat hij aan zijn nieuwe taak kan beginnen, moet er eerst in zijn huidige parochiefederatie in Maastricht-West het nodige worden afgehandeld. Zoals de eerste communie en het catecheseproject ’t Lichtje. Half mei zijn daarvan de eerste diploma’s uitgereikt. Het was voor Honings en catechiste Desirée van Breugel meteen het afscheid van een bijzonder initiatief.

Drie jaar geleden besloot de pastoor de catechese in zijn parochiefederatie over een heel andere boeg te gooien. “Kinderen uitleggen waar het in het geloof over gaat, is corebusiness voor de kerk. In alle parochies waar ik de afgelopen 20 jaar heb gewerkt, heb ik daar altijd veel werk van gemaakt,” zegt Honings. “Maar overal merkte ik dat de catechese op school nauwelijks werd ingevuld. Toen ik hier in Maastricht kwam, bleek dat de school niet eens een methode had. Ook de parochie deed er nauwelijks iets aan. Dat was enerzijds heel erg jammer, maar bood van de andere kant ook de mogelijkheid om met iets nieuws te beginnen.”

Dat nieuwe bestond uit een doorlopende buitenschoolse catechesemethode. “We wilden af van alleen maar sacramentenvoorbereiding,” zegt Honings. “Als je kinderen niet een langere tijd meeneemt door het geloof, kun je ze ook niet in zes weken een ‘spoedcursus Jezus’ door de strot duwen. Dat beklijft niet.” Catechiste Desirée van Breugel die een achtergrond in het onderwijs heeft, knikt: “Communie- en vormselvoorbereiding zijn geen losse projecten, maar onderdeel van een breed gevierd geloof. Dat is pedagogisch beter, maar ook vanuit de beleving van het sacrament.”

Buitenschoolse lessen
In goed overleg werd daarom besloten om in de school, maar buiten de reguliere lestijden wekelijks eigen catecheselessen te gaan aanbieden. Van Breugel verzorgt deze, samen met een hulpmoeder. “Er zijn twee groepen, die elkaar afwisselen,” legt ze uit. “De ene week is de les voor de kinderen van de groepen 3 tot en met 5 en de andere week voor de groepen 6 tot en met 8.” Zo zijn er voor beide groepen zestien bijeenkomsten per jaar.

De lessen zijn gebaseerd op de catechesemethode ‘Het licht op ons pad’, die het bisdom een paar jaar geleden

heeft uitgegeven. “Een heerlijke methode,” zegt van Breugel. “Alle belangrijke Bijbelverhalen komen erin terug. Ik heb er wel eigen lessen met zelfbedachte verwerkingsopdrachten van gemaakt, maar als basis is het goed om op terug te vallen.”

> “Communie- en vormselvoorbereiding zijn geen losse projecten, maar onderdeel van een breed gevierd geloof."

Spannend
Het was best spannend hoe het experiment zou uitpakken, geeft pastoor Honings toe. “We hadden bij de start een ouderavond georganiseerd en tegen de verwachting in was het heel druk. We moesten stoelen bijslepen. De ouders wilden natuurlijk eerst weten hoe het met het communiefeest zou gaan. Maar gaande de avond, kwam de discussie ook op de vraag: wat het betekent het om je kind katholiek op te voeden. Centraal daarin stond de oproep: ‘Maak de keuze maar!’. Dat werd heel positief opgepakt.”

Het eerste jaar maakten drieëndertig van de tweehonderd kinderen inderdaad de keuze voor het catecheseproject, dat inmiddels omgedoopt is in ‘t Lichtje’. De jaren erna waren er gemiddeld steeds dertig kinderen die deelnamen, verdeeld over de twee groepen. Sommigen deden al hun eerste communie of vormsel. Anderen stelden het een jaartje uit. Honings: “Het fijne van deze methode is dat je niet meer per se in groep 4 de communie hoeft te doen, maar op het moment dat het kind en de ouders er klaar voor zijn.”

Als voorwaarde wordt wel gesteld dat kinderen minstens twee jaar aan ’t Lichtje mee moeten doen, voordat ze een van beide sacramenten kunnen ontvangen. Honings: “Dat klinkt misschien streng, maar het is goed te doen. De ouders hebben inmiddels ook door dat het evenveel lessen zijn als anders in een halfjaar zouden worden gepropt.” Het eerste jaar waren er geen vormelingen. Inmiddels zijn er elk jaar een paar. “En we hebben ook weer tien misdienaars,” zegt Honings trots. “We zien af en toe zelfs ouders in de kerk die we voorheen nooit zagen.”

> "De diaken neemt de lessen over. Maar de Playmobil moet hij zelf aanschaffen."

Playmobil
Deze maand is de eerste cyclus van drie jaar afgerond. De kinderen die het hele traject volgden, hebben daarvoor onlangs een zelfontworpen diploma gekregen. “Niet als afsluiting, maar als stimulans om door te gaan,” zeg Van Breugel. “Je merkt dat de kinderen echt enthousiast zijn. Je kunt met hun ook serieus over het geloof praten. Ze snappen wat een sacrament is, ze weten wat bidden is. Ze gaan ook heel respectvol met elkaar om als iemand iets persoonlijks vertelt.”

Een belangrijke trekker in het project is ongetwijfeld de verzameling Playmobilpoppetjes die Van Breugel speciaal voor dit doel heeft aangeschaft. “Je kunt er alle Bijbelverhalen mee uitbeelden,” vertelt ze enthousiast. “De kinderen vinden het geweldig.” Toch zullen die het in de toekomst zonder de Playmobil van juffrouw Desirée moeten doen, want zij verhuist met de pastoor mee naar Schinnen. “Het was best moeilijk om afscheid van het project te nemen,” zegt ze. “Gelukkig heeft de diaken, die ook in het onderwijs werkt, zich bereid verklaart de lessen over te nemen. Maar de Playmobil moet hij zelf aanschaffen.”

Logische slotvraag aan de pastoor is of er in Schinnen een nieuwe versie van ’t Lichtje komt? Honings is realistisch: “Daar kan ik nog niets over zeggen. Dat ligt er helemaal aan wat de behoeften en de mogelijkheden in Schinnen zijn. Als daar al een ander goed project is, ga ik dat natuurlijk niet afschaffen. Hier was niks en

konden we opnieuw beginnen. Maar iedere parochie is anders en je moet gebruik maken van de mogelijkheden die zich aandienen.”